

Uchwała nr XXX/221/16
Rady Miejskiej w Pelplinie
z dnia 29 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Pelplin na 2017 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 poz. 446 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 poz. 487, ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 - 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2016 poz. 224, ze zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Pelplin na 2017 rok, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pelplinie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. i podlega publikacji w BIP Urzędu Miasta i Gminy Pelplin.

UZASADNIENIE

Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Działania prowadzone są w oparciu o Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalany przez Radę Miejską na podstawie przepisów art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii, należy do zadań własnych gminy. Zadanie realizowane jest w oparciu o Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwalany przez Radę Miejską w Pelplinie na dany rok.

Niniejsza uchwała określa program przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałaniu narkomanii na rok 2017, a ponadto zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołanej przez Burmistrza.

Wstępnie, proponuje się następujący podział tych środków z przeznaczeniem na realizację programu:

Rozdział 85153

L.p.	Przeznaczenie środków	Kwota
1.	Zadania własne - działalność profilaktyczna	30.000,00
	RAZEM	30.000,00

Rozdział 85154

L.p.	Przeznaczenie środków	Kwota
1.	Wynagrodzenie biegłego psychologa i psychiatry za badanie i wydanie opinii o skierowanie na leczenie	5.000,00
2.	Opłaty Sądowe	7.000,00
3.	Zakup materiałów biurowych do punktu konsultacyjnego	2.000,00
4.	Szkolenie członków komisji	4.000,00
5.	Delegacje - kontrole punktów sprzedaży alkoholu	600,00
6.	Spotkania świąteczne	30.000,00
7.	Dofinansowania wniosków na działalność profilaktyczną, opiekuńczo - wychowawczą i sportową	50.000,00
8.	Zadania własne komisji - działalność profilaktyczna, zatrudnienie psychologa	80.000,00
9.	Diety członków komisji	41.400,00
	RAZEM	220.000,00

Łączna kwota środków zaplanowana w projekcie uchwały budżetowej na rok 2017 r. wynosi 250.000 zł. W czasie wymieniona kwota będzie ulegała zmianom w zależności od realizowanych dochodów. Podane kwoty mają charakter informacyjny o planowanym stanie środków. Decyzja o podziale będzie należała do Kierownika MOPS po uzgodnieniu z Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Pelplin na rok 2017

I. Wstęp

Używanie alkoholu i narkotyków powoduje duże szkody zdrowotne i społeczne. Zażywanie tych substancji wiąże się z ryzykiem powstawania zaburzeń emocjonalnych, poznawczych i behawioralnych oraz szkód biologicznych, które mogą poważnie zagrozić nie tylko zdrowiu osoby uzależnionej, ale także destrukcyjnie wpływają na jej najbliższe otoczenie. Szczególnie ważne jest zatem podejmowanie działań zmierzających do redukcji szkód wynikających z nadużywania substancji psychoaktywnych, już na poziomie lokalnym.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zadania w tym zakresie określa art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Są to w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W obszarze profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii zadania własne gminy określa art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Realizowane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

II. Organizacja Programu

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Pelplin na rok 2017, zwany dalej Programem, stanowi koncepcję w zakresie profilaktyki oraz prowadzenia działań zmierzających do minimalizacji szkód zarówno zdrowotnych, jak i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków.

Sposoby realizacji zadań wymienionych w punkcie pierwszym dostosowane są do potrzeb gminnych w oparciu o posiadane zasobowy osobowe i instytucjonalne. Budowanie spójnej koncepcji przeciwdziałania problemom uzależnień w Pelplinie opiera się na współpracy między różnymi podmiotami, które prowadzą na terenie gminy działalność profilaktyczną angażującą społeczność lokalną.

III. Podstawy prawne

Obowiązek przyjęcia niniejszego Programu wynika z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 poz. 446 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 poz. 487, ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 - 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2016 poz. 224, ze zm.), niemniej jednak, realizacja zadań ujętych w Programie zastosowanie mają również przepisy następujących ustaw:

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
2. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii
3. Ustawa o działalności leczniczej
4. Ustawa o samorządzie gminnym
5. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego
6. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
7. Ustawa o pomocy społecznej
8. Ustawa o finansach publicznych
9. Ustawa o zatrudnieniu socjalnym

IV. Diagnoza problemów uzależnień

Zjawiska uzależnień na terenie gminy Pelplin są trudne do precyzyjnego określenia. Istotnymi czynnikami sprzyjającymi rozwojowi uzależnień są przede wszystkim: zła sytuacja materialna, bezrobocie, przemoc w rodzinie oraz wykluczenie społeczne. Koniecznym staje się zatem kontynuowanie polityki społecznej, której celem jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu, prowadzenie doskonalenia zawodowego, rozwijanie kompetencji społecznych, które umożliwiają osobom zagrożonym, reintegrację społeczną.

Wśród problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu znajdują się:

1. Duża dostępność alkoholu

W gminie Pelplin ustalony limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, równa jest: 80 punktów. Zaś limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży równy jest: 30 punktów.

Sprzedaż napojów alkoholowych, na terenie gminy Pelplin, prowadzona:	rok 2016 r.	rok 2015 r.
• w sklepach	55	57
• w lokalach gastronomicznych	15	13
Placówki ogółem:		70

Działalność Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	rok 2016 r.	rok 2015 r.
Liczba wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób, co do których istnieje podejrzenie uzależnienia zakończonych wnioskiem do sądu w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego.	8	24
Liczba osób uzależnionych korzystająca z usług Punktu Konsultacyjnego	31	44

2. Używanie substancji psychoaktywnych przez młodzież

Znaczną grupę ryzyka, wśród której mogą wystąpić problemy w zakresie nadużywania alkoholu i narkotyków stanowią młodzi ludzie. W celu zdiagnozowania tego problemu, gmina Pelplin przystąpiła, za pośrednictwem firmy Nowe Horyzonty do przeprowadzenia badań ankietowych wśród

uczniów szkół znajdujących się na terenie gminy. Na przełomie grudnia i stycznia analizowane będą wyniki przeprowadzonych badań. Istotą tych badań jest zdiagnozowanie występowania zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży. Problemem w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych jest ich dostępność. Młodzież sięga po środki uzależniające, wśród których znajdują się: papierosy, narkotyki, dopalacze, picie alkoholu.

Niezwykle ważnym okazuje się nie tylko dążenie do zagwarantowania zakazu sprzedaży wymienionych substancji, ale również prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym. Istotą takich działań powinno być nie tylko kształcenie w zakresie profilaktyki, ale również uwrażliwienie zarówno starszych i dzieci na skutki, jakie może wywołać nadmierne spożycie substancji psychoaktywnych.

W związku z powyższym rekomenduje się zintensyfikowanie działań dedykowanych programom profilaktycznym dla dzieci i młodzieży. Istotne jest również kontynuowanie dobrych praktyk polegających na wsparciu różnych organizacji, które wspierają młodzież w zakresie rozwoju kulturalnego oraz sportowego.

V. Cele i zadania programu

1. Celem głównym Programu jest ograniczanie skutków wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, poprzez podnoszenie świadomości społeczności lokalnej oraz organizację działań profilaktycznych, terapeutycznych oraz rehabilitacyjnych.

Podstawowe cele Programu:

- Ograniczenie ilości spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych
- Kształtowanie wzorców życia bez alkoholu wśród dzieci i młodzieży szczególnie ze środowisk zagrożonych,
- Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku handlu alkoholem,
- Zwiększenie dostępności do leczenia odwykowego dla mieszkańców gminy,
- Wspieranie psychologiczne i prawne osób dotkniętych problemem alkoholizmu,
- Prowadzenie działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej,
- Współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminy z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku.
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
- Organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z udziałem grup rodzicielskich, promowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie programów edukacyjnych, konkursów, olimpiad.
- Ułatwianie osobom uzależnionym i ich rodzinom korzystania z różnych form pomocy społecznej, wspieranie zatrudnienia socjalnego.
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych związanej z przeciwdziałaniem narkomanii

2. Poszczególne zadania Programu

lp	Nazwa zadania	Realizacja	Mierniki
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemami uzależnienia od alkoholu	Ilość osób korzystających z pomocy
		Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (broszury, ulotki informacyjne) dla osób korzystających z punktu konsultacyjnego,	Dystrybucja materiałów powinna być elementem oddziaływań profilaktycznych
		Finansowanie programów wspierających, motywujących i podtrzymujących abstynencję,	Ilość osób, które ukończyły program
		Orzecznictwo biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, porady specjalisty ds. uzależnień dla osób uzależnionych, udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej	Standardy placówek leczenia odwykowego
		Wspomaganie działania na rzecz ruchów trzeźwości,	Ilość osób korzystających z pomocy
		Porady prawne w zakresie prawa rodzinnego, przemocy w rodzinie dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	
2.	Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności	Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o	

	ochrony przed przemocą w rodzinie:	zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,	
		Współpraca z biegłym opiniującym w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,	Standardy placówek lecznictwa odwykowego
		Sporządzanie wniosków do sądu o zastosowaniu obowiązku leczenia w zakładach lecznictwa odwykowego,	Ilość osób objętych leczeniem
		Poradnictwo psychologiczne dla osób i rodzin wymagających wsparcia.	Ilość osób korzystających z pomocy
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i wypoczynku w czasie ferii szkolnych,	Przystąpienie do kampanii profilaktycznej „Przeciw pijanym kierowcom” (realizacja zadania z art.4 ¹ ust.1 pkt.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), Organizowanie działań edukacyjnych skierowanych do osób dorosłych i osób handlujących alkoholem oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu poniżej 18 roku życia,	Profesjonalnie przygotowani realizatorzy
		Organizowanie lokalnych imprez rozrywkowych dla	Profesjonalnie przygotowani realizatorzy

		dzieci i młodzieży mających odniesienie profilaktyczne i integracyjne,	
		Organizowanie prowadzenia profilaktycznej działalności tj. pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży oraz innych form spędzania wolnego czasu , tereny rekreacyjne	Liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych; liczba szkół i podmiotów realizujących programy; ilość rozdanych materiałów edukacyjnych
		Dystrybucja na terenie gminy materiałów edukacyjnych i informacyjnych przy realizowaniu programów edukacyjno-profilaktycznych plakaty, broszury, ankiety o tematyce alkoholowej - prenumeraty czasopism profilaktycznych,	Liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych; liczba szkół i podmiotów realizujących programy; ilość rozdanych materiałów edukacyjnych
		Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka w okresie ferii letnich i zimowych.	Liczba uczestników wypoczynku w okresie ferii letnich i zimowych
		W ramach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, organizowanie lokalnych spotkań z okazji świąt (Wielkanoc i Wigilia Bożego Narodzenia).	Liczba uczestników spotkań z okazji świąt (Wielkanoc i Wigilia Bożego Narodzenia).
		Wdrażanie i kontynuacja na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,	Liczba uczestników programów , ilość programów
4.	Wspieranie działalności	Dofinansowanie	Ilość programów

	instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,	elementów programów realizowanych przez instytucje i jednostki samorządowe gminy,	realizowanych przez instytucje i jednostki samorządowe gminy
		Dofinansowanie organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:	Występowanie gminy w charakterze oskarżyciela publicznego.	Liczba wystąpień gminy w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. Finansowanie Programu

1. Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wysokość wydatków określa się w uchwale budżetowej na 2017 rok:
 - a) w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – 220 000 zł
 - b) w zakresie przeciwdziałania narkomanii – 30 000 zł
3. Szczegółowy plan wydatków na realizację poszczególnych zadań określony zostanie w planie finansowym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pelplinie.

VII. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Za realizację i koordynację zadań zawartych w Programie odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Do zadań Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należą:
 - a) Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu,
 - b) Kształtowanie współpracy z innymi podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki w oparciu o roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - c) Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej,
 - d) Podejmowanie czynności zmierzających zastosowania wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - e) Kontrola punktów sprzedaży alkoholu - nie mniej niż 10% punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy Pelplin,
 - f) Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Przewidywana ilość posiedzeń i dyżurów Komisji:
 - a) Komisja w pełnym składzie w ciągu całego roku – nie mniej niż 10 razy,
 - b) Komisja w składzie zarządu - 1 raz na kwartał,
 - c) Dyżury członków Komisji w Punkcie Konsultacyjnym – nie mniej niż 30 razy w ciągu roku,

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Gminnej Komisji otrzymują wynagrodzenie miesięczne brutto za czynny udział w pracach Komisji:

1. Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 700 zł.
2. Zastępcy Przewodniczącego Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 530 zł.
3. Pozostałym członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 500 zł.

Wypłata wynagrodzenia dokonywana jest jeden raz w miesiącu, tj. do 10-go każdego następnego miesiąca za miesiąc poprzedni, zgodnie z wyborem każdego członka Komisji, przelewem na bankowe konto osobiste lub poprzez odbiór w kasie MOPS.

IX. Partnerzy przy realizacji Programu

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Służba zdrowia,
3. Placówki oświatowo-wychowawcze,
4. Miejski Ośrodek Kultury
5. Sąd Rejonowy w Tczewie,
6. Policja,
7. Kluby sportowe,
8. Miejska Biblioteka Publiczna,
9. Świetlica Parafialna,
10. Rady Sołectkie,
11. Rady Osiedlowe.